

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górásza a členov senátu JUDr. Vladimíra Maguru a JUDr. Sone Mesiarkinovej, v právnej veci žalobkýň: 1/ **PhDr. A. S.**, bývajúca vo V. a 2/ **maloletá A. S.**, bývajúca vo V., narodená X., zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v P., proti žalovanému: **Ing. L. S.** bývajúci v P., v dovolacom konaní zastúpený JUDr. M. J., advokátkou Advokátskej kancelárie J. so sídlom v P., **o určenie otcovstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 8 C 132/2000, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 6. februára 2007 sp.zn. 3 Co 196/2006, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 6. februára 2007 sp.zn. 3 Co 196/2006 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov (súd prvého stupňa) rozsudkom z 30. marca 2006 č.k. 8 C 132/2000-574 určil, že žalovaný je otcom maloletej žalobkyne 2/. Maloletú zveril do osobnej starostlivosti jej matky – žalobkyne 1/, ktorej zveril oprávnenie i povinnosť ju zastupovať a spravovať jej majetok. Žalovanému uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 2 000,- Sk mesačne od 26. mája 2000 do budúca, vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred do rúk jej matky – žalobkyne 1/. Žalovanému povolil zaplatiť dlžné výživné vo výške 93 000,- Sk v mesačných splátkach po 5 000,- Sk splatných spolu s bežným výživným pod

následkom straty výhody splátok. Uložil mu aj povinnosť zaplatiť na účet súdu náhradu trov štátu a žalobkyni 1/ náhradu jej trov. Maloletej žalobkyni 2/ nepriznal náhradu trov konania.

Krajský súd v Prešove (odvolací súd), konajúci o odvolaniach účastníkov, rozsudkom zo 6. februára 2007 sp.zn. 3 Co 196/2006 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a o trovách konania odvolacieho súdu rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Proti rozsudku odvolacieho súdu žalovaný podal dovolanie. Navrhol napadnutý rozsudok, a pre rovnaké vady i rozsudok súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že rozhodnutia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Odvolací súd svojím postupom na pojednávaní konanom 6. februára 2007 mu odňal aj možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Na toto pojednávanie ho, ani ním zvolenú zástupkyňu, riadne totiž nepredvolal. Nezodpovedá skutočnosti zistenie odvolacieho súdu v zápisnici o predmetnom pojednávaní, že predvolanie na pojednávanie bolo jeho zástupkyňi doručené 15. januára 2007. Z doručienky založenej v spise súdu totiž nepochybne vyplýva, že v uvedený deň bolo jeho zástupkyňi doručené uznesenie, nie však predvolanie na pojednávanie. Odvolací súd pred pojednávaním riadne nedoručil jeho zástupkyňi ani „zásielku, ktorej obsahom bola správa Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ B.“. Zásielka totiž bola zasielaná na neúplnú adresu jeho zástupkyne, bez uvedenia P.O. BOXu, ktorá bola uvádzaná na každom podaní jeho zástupkyne.

Žalobkyňa 1/ vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedla, že súhlasí s napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), predovšetkým skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či jeho opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť. Dovolaním totiž možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu, lebo dovolanie žalovaného nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku (§ 238 ods. 1 O.s.p.), odvolací súd sa ani neodchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, lebo dosiaľ v tejto veci ani nerozhodoval a preto ani nevyslovil právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a odvolací súd vo výroku svojho rozsudku ani nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

So zreteľom na obsah dovolania a vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či v konaní nedošlo k závažným procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým inak dovolanie procesne nie je prípustné. Pre posúdenie existencie procesnej vady v zmysle uvedeného ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Žalovaný vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť. Namietal ale, že konanie odvolacieho súdu je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Podľa názoru žalovaného k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať malo dôjsť tým, že odvolací súd prejednal a rozhodol vec na pojednávaní, na ktoré ani on ani ním zvolená zástupkyňa neboli riadne predvolaní.

Účastník má právo, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). To pravda neznamena, že by súd nemohol konať a rozhodnúť vo veci v jeho neprítomnosti, ak sú inak splnené podmienky uvedené v § 101 ods. 2 O.s.p. Účastníkovi ale musí vždy poskytnúť možnosť, aby vec bola prejednaná v jeho prítomnosti. Ustanovenie § 115 O.s.p. preto ukladá súdu, aby - ak zákon neustanovuje inak - nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom riadne doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu (najmenej 5 dní). Potom už je len vecou účastníka, či svoje ústavné právo využije alebo nevyužije a súhlasí s tým, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Porušenie práva účastníka občianskeho súdneho konania, aby vec bola prejednaná v jeho prítomnosti, je vždy dôvodom na uplatnenie dovolacej námietky podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom, ktoré sa konalo dňa 6. februára 2007, odvolací súd rozhodol uznesením, že vec prejedná v neprítomnosti zástupcov účastníkov. Rozhodol tak po tom, ako z „predvolaníek“ pripojených k č.l. „595“ spisu zistil, že zástupca žalobkyne 1/ prevzal predvolanie na pojednávanie 12. januára 2007 a zástupkyňa žalovaného 15. januára 2007.

Z doručeníek pripojených k č.l. 596 (nie k č.l. 595, na ktorom je založený list odvolacieho súdu Kriminálnemu a expertíznemu ústavu Policajného zboru B.) vyplýva, že zástupkyňa žalovaného bola zásielka skutočne doručená 15. januára 2007. Z označenia zasielanej písomnosti na doručeníke ale nepochybne vyplýva, že touto zásielkou sa zasielalo uznesenie odvolacieho súdu z 13. decembra 2006 sp.zn. 3 Co 204/06, ktorým

bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa z 30. marca 2006 č.k. 8 C 132/2000-573 (o odmene súdneho znalca), a nie predvolanie na pojednávanie odvolacieho súdu vytýčené na deň 6. februára 2007, ktoré bolo účastníkom, resp. ich zástupcom vypravené až 17. januára 2007 (č.l. 599 spisu). Žalovaný teda dôvodne vytýka odvolaciemu súdu, že nie je správny jeho záver, že jeho zástupkyňa prevzala predvolanie na pojednávanie 15. januára 2007.

Zo spisu súdu prvého stupňa tiež vyplýva, že predvolanie na pojednávanie odvolacieho súdu bolo zasielané zástupkyňi žalovaného v obálke založenej do spisu ako č. l. 604. Predvolanie na pojednávanie ale nebolo zástupkyňi doručené; dňa 19. januára 2007 bola zásielka uložená na pošte a dňa 8. februára 2007 bola vrátená odvolaciemu súdu, ako zásielka, ktorú jej adresát neprevzal v odbernej lehote. Odvolací súd na pojednávaní konanom 6. februára 2007 (dva dni pred vrátením doručanky) nemohol posúdiť, či uloženie zásielky obsahujúcej predvolanie na pojednávania bolo dôvodné a či teda platí fikcia doručenia podľa § 46 ods. 2, posledná veta O.s.p. Taký záver nemohol urobiť ani dovolací súd, pretože poštou vrátená doručka nemá náležitosti, ktoré by umožnili súdu urobiť záver o správnosti postupu doručovateľa pošty.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd prejednal vec na pojednávaní, hoci nebolo preukázané, že na pojednávanie bola zástupkyňa žalovaného riadne predvolaná. Odňal tak žalovanému možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Uvedená procesná vada zakladá podľa uvedeného ustanovenia prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušil podľa § 243b ods. 1 časť vety za bodkočiarkou O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 prvá veta O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. februára 2008

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: